

جنگ نرم عربستان علیه عراق

عربستان سعودی پس از تجربه شکست‌های پی در پی نقشه‌هایش در عراق اکنون در صدد است از طریق جنگ نرم در بطن جامعه عراق نفوذ کند.

به گزارش آرآن نیوز: به نقل از روزنامه الاخبار، عربستان سعودی پس از تجربه شکست‌های پی در پی نقشه‌هایش در عراق اکنون در صدد است با استفاده از ابزارهای مختلف از جمله سرمایه‌گذاری و تبادل تجاری و مسابقات ورزشی و به عبارت بهتر در چارچوب جنگ نرم در بطن جامعه عراق نفوذ کند.

نقشه جنگ نرم عربستان علیه عراق چیست؟

عربستان از مدت‌ها قبل سخت در تلاش برای نفوذ در سراسر عراق به ویژه استان‌های جنوبی این کشور بوده است و برای تحقق این هدف مجموعه اقدامات و نقشه‌هایی را به اجرا در آورده که از جنگ نرم علیه آن حکایت دارد و شامل اقدامات مالی مانند سرمایه‌گذاری در این کشور بوده و نیز بخش رسانه‌ای و تجارت و ورزش و حتی ادبیات و شعر را نیز در برمی‌گیرد. به عبارت بهتر عربستان پس از آنکه نقشه‌های قبلی برای مقابله با نفوذ ایران در عراق ناکام ماند، اکنون در تلاش برای راه یافتن به بطن جامعه عراق است.

فخر فروشی ولیعهد سعودی در مورد حمایت عراقی‌ها از عربستان

جالب اینکه هفتاد هزار عراقی در جریان مسابقات فوتبال بین تیم ملی عربستان و عراق در استان شیعه نشین بصره پرچم عربستان را در دست داشتند. این اظهاراتی است که "محمد بن سلمان" ولیعهد سعودی در سفر اخیر به مصر به زبان آورد و با افتخار اظهار داشت: عربستان توانسته است نفوذ ایران را در هر نقطه‌ای مهار کند و اکنون در برخی کشورهای عربی از جمله عراق صاحب نفوذ است.

جنگ نرم عربستان در عراق با استفاده از پول و تجارت به جای انفجار

این اظهارات بن سلمان فقط به هدف فخر فروشی نیست بلکه بیانگر منطق دولت سعودی و آروزی مهار نفوذ ایران در عراق با استفاده از سیاست‌های "نرم" است که در آن از ابزاری مانند پول و سرمایه‌گذاری و توافقنامه‌های تجاری به جای مواد منفجره و بمب‌گذاری استفاده می‌کند.

پیشینه ذهنی منفی عراقی‌ها به عربستان سعودی

هرچند شاید ولیعهد سعودی در محاسبات خود مبنی بر امکان موفقیت نقشه طراحی شده برای عراق به خطا نرفته باشد به ویژه اینکه این کشور در حال نزدیک شدن به برگزاری انتخابات پارلمانی است و از این طریق می‌تواند بر آراء رای دهندگان تاثیر بگذارد، اما واقعیتی که به نظر می‌رسد مراجع تصمیم‌گیر سعودی از آن غافل مانده‌اند، نگاه سنگین و منفی عراقی‌ها نسبت به عربستان سعودی است که از بین بردن سریع و آسان آن سخت به نظر می‌رسد، دیگر اینکه سایر طرف‌های با نفوذ در عراق در قبال ریاض دست بسته نخواهند نشست.

تکاپوی سعودی در استان‌های جنوبی عراق

به هر حال از زمان سفر عادل الجبیر وزیر خارجه عربستان سعودی به عراق که در ماه فوریه 2017 صورت گرفت، ریاض بر تلاش‌های خود برای نفوذ در استان‌های جنوبی عراق افزود زیرا این استان‌ها را پایگاه اصلی نفوذ ایران می‌داند و در همین ارتباط استان بصره سومین استان بزرگ عراق و پایتخت اقتصادی این کشور را که مهم‌ترین میدان‌های نفتی عراق را در خود جا داده است، هدف قرار داد؛ استانی که از جنوب با عربستان هم مرز است.

فروش زمین‌های بزرگ بصره به عربستان

در همین ارتباط تلاش‌های عربستان فقط به تصمیم به بازگشایی قریب الوقوع کنسولگری خود در بصره محدود نماند بلکه اخباری در مورد اقدام ریاض به خرید زمین‌های گسترده این شهر از طریق دلال‌های محلی منتشر شد (روزنامه الاخبار شماره 3391) که این نشانه خطرناکی از نقشه‌ای است که عربستان علیه عراق در سر دارد که از این نیز فراتر رفته و اقدامات دیگر در سطوح مختلف را نیز شامل می‌شود و نشان می‌دهد عربستان در صدد است بصره را از هر طریقی هدف قرار دهد.

از سوی دیگر کمتر از یک ماه پیش در ورزشگاه "النخلة" بصره پس از 40 سال مسابقاتی بین دو تیم ملی فوتبال عراق و عربستان برگزار شد که در نوع خود بی‌سابقه بود و رسانه‌های هوادار ریاض در سطح گسترده‌ای به پوشش آن پرداختند و آن را نقطه عطف مهمی در روابط عراق و عربستان برشمردند و عربستان نیز آشکارا به عراقی‌ها منت گذاشته و اعلام کرد، از بین جدول بسیار شلوغ برای این بازیها عراق را انتخاب کرد تا کمک کرده باشد عراق از تصمیم فدراسیون فوتبال مبنی بر ممنوعیت برگزاری بازیها در ورزشگاههای این کشور نجات پیدا کند.

نکته قابل توجه اینکه در این ورزشگاه پارچه‌نوشته‌هایی با مضمون خوشامدگویی و استقبال از عربستان دیده می‌شد و شعار "عربستان حرف و عملش یکی است" سر داده شد و به این ترتیب عربستان توانست تصویری از شادی عراقی‌ها از حضور خود

را در خاک عراق ترسیم کند.

همچنین عربستان در نشست کمک به بازسازی عراق که در نیمه فوریه گذشته برگزار شد از تصمیم خود برای کمک یک میلیارد دلاری صندوق توسعه سعودی به عراق به اضافه 500 میلیون دلار برای تامین هزینه صادرات عربستان به عراق خبر داد.

موفقیت نقشه های سعودی در عراق جای تردید دارد

پس از آن بلومبرگ این اقدام عربستان را نشانه ای از تلاش کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس برای محدود کردن نفوذ ایران در عراق برشمرد و با وجود اینکه آن را گامی زیرکانه دانست در امکان موفقیت آن به دیده تردید نگریست.

همزمان با این اقدامات شرکت های سعودی در جریان چهل و چهارمین نمایشگاه بین المللی بغداد با حضور 60 شرکت، زمینه گشایش دفاتر تعدادی از این شرکت ها را در خاک عراق فراهم کردند که یکی از این شرکت ها غول پتروشیمی سعودی (سایک) بود.

با این توضیحات پیش بینی می شود سایر شرکت های سعودی نیز اقدامات مشابهی انجام دهند.

باید در نظر داشت که تلاش های عربستان برای نفوذ به عراق فقط به بخش مالی و تبادل تجاری و سرمایه گذاری های مشترک محدود نمانده است، بلکه بخش ادب و شعر را نیز در برمی گیرد که نمونه آن مشارکت شعرای سعودی در جشنواره شعری "المربد" بود که هر ساله از سوی وزارت فرهنگ عراق در بصره برگزار می شود.

همچنین هیئتی از سردبیران روزنامه های رسمی سعودی در حالی اخیرا راهی عراق شدند که در آنجا با استقبال گرم و بی سابقه ای روبه رو شدند.

عربستان به فکر تشکیل منطقه آزاد تجاری در عراق

به این ترتیب پیش بینی می شود در مرحله بعدی عربستان عملیات ساخت منطقه آزاد تجاری در مرزهای مشترک با عراق را آغاز کند در حالی که پیش از این گذرگاه مرزی عرعر را که مسدود شده بود در اوت 2017 بازگشایی کرد؛ اقدامی که بسیار شک برانگیز بوده و جای سوال دارد.

به این ترتیب روشن است که عربستان سعودی پس از سالها تجربه شکست های پی در پی اکنون به دنبال راهبردی جایگزین در عراق است اما آنچه نقشه های سعودی را تضعیف می کند و آن را در معرض شکست قرار می دهد سه عامل اساسی به ترتیب زیر است:

چنین نقشه ای برای نفوذ در عراق نیاز به صبر طولانی و محاسبات طولانی مدت دارد و این وضعیت با روحیه عجولانه ولیعهد سعودی که به دنبال تحقق یکباره تمام خواسته هایش است، مطابقت ندارد.

دوم عربستان در عراق رقاباتی دارد که مانند ریاض در تکاپوی تقویت حضور خود در عراق هستند که در این خصوص می توان به ترکیه و ایران اشاره کرد.

سوم: عراق از نظر پیچیدگی های سیاسی وضعیت بهتری از "باتلاق یمن" ندارد از همین رو چه بسا عربستان خود را وارد گردونه ای کند که رهایی از آن دشوار باشد.